

LEERLIJN

BFFLD

Lessenreeks 'Basis: Superhelden'

Deze leerlijn is ontwikkeld door Cultuur en Techniek op School.

Groep 5

Informatie over 'Superhelden'

Doel van de lessenreeks

De leerlingen werken met verschillende materialen en technieken om hun superhelden vorm te geven. Ze tekenen een zelfverzonnen strip, waarbij ze leren een verhaal te verbeelden en lijnen te creëren om geluiden en beweging uit te beelden. Ze construeren maskers met oliepastel waarbij ze vorm, kleur en textuur toepassen om het karakter en de emoties van hun superheld te versterken. Ook gaan ze de techniek van moulage gebruiken om een superheldenkostuum te creëren. Kleine lapjes textiel worden gemodelleerd en gedrapeerd om een flesje waarbij ze verschillende soorten textiel en technieken gebruiken. Tot slot bouwen de leerlingen een ruimtelijk object van constructiemateriaal met stevige, flexibele en beweeglijke verbindingen en transparante, kleurige vlakken. Ze gebruiken zwaartekracht en lichtheid, in vorm en kleur.

Materialenlijst

- Les 1: A4-papier, A3-tekenpapier, potloden en gum, zwarte fineliners, viltstiften of kleurpotloden, voorbeelden van stripboeken en stripfiguren.
- Les 2: A4-papier, zacht oliepastel, stevig tekenpapier A3-formaat, potloden
- Les 3: Petflesjes met bodempje zand, nylon kniekousjes, elastiekjes, veel knopspelden, (stof)scharen, lapjes (ca 15 x 15 cm) in verschillende kleuren, materialen en texturen (glad, grof, soepel, stevig, vilt, tule, katoen, zijde etc.), wol en katoen, kurken, satéprikkers, keukenmesjes
- Les 4: Satéprikkers, elastiekjes, stukjes vliegerpapier in diverse kleuren, lijm

Les 1 - Striphelden

Stripfiguren	Warming up	Mijn stripheld	Stripboek
--------------	------------	----------------	-----------

De leerlingen maken een stripverhaal waarin ze leren emoties, gezichtsuitdrukkingen, geluiden en bewegingen weer te geven en een verhaal te vertellen met een kop en een staart. Bij stripverhalen gaat het om het vertellen van een verhaal (of grapje) door middel van beeld. Dit kan met veel beeld en weinig woorden, of juist andersom.

Les 2 - Gemaskerde held

Maskers	Kleurenpracht	Gemaskerde held	Superheldenparade
---------	---------------	-----------------	-------------------

De leerlingen maken een masker voor een zelfbedachte superheld. Ze bedenken een held zoals ze zelf zouden willen zijn en beschrijven diens krachten en karaktertrekken. Het masker wordt gemaakt van oliepastelkrijt, waarbij ze met kleur, textuur en vorm de karaktertrekken en emotie van hun superheld weergeven.

Les 3 - Strak pak

Modehelden

Lapjes, lapjes, lapjes

Heldenkostuum

Modeshow

De leerlingen gebruiken een petflesje als mal en ontwerpen hun eigen superheldenpak. Door verschillende soorten stof te gebruiken leren ze de eigenschappen en texturen van stoffen kennen. Zo geven ze betekenis via de ontworpen kleding aan het karakter van hun superheld.

Les 4 - Leonardo da Vinci

Gevleugelde kunst

Constructie

Supervliegmachine

Kunst en vliegwerk

De leerlingen creëren hun eigen supervliegmachine door het construeren van een hangend object met transparante en gekleurde vlakken, die kunnen bewegen. Ze kijken naar het werk van alleskunner Leonardo da Vinci die verschillende ontwerpen maakte omdat hij de mens wilde laten vliegen.

1 Superhelden: Striphelden

Groep 5, lessenreeks 'basis', les 1

Lesdoel

- De leerling leert een verhaal te verbeelden.
- De leerling leert de opbouw van een stripverhaal begrijpen.
- De leerling leert lichaamsvormen van mensen en dieren in verhouding weer te geven.
- De leerling gebruikt lijnen om iets uit te drukken (geluid, beweging, explosie).

Benodigde materialen

- A4-papier
- A3-tekenpapier
- Potloden en gum
- Zwarte fineliners
- Viltstiften of kleurpotloden
- Voorbeelden van stripboeken en stripfiguren

Opdrachten

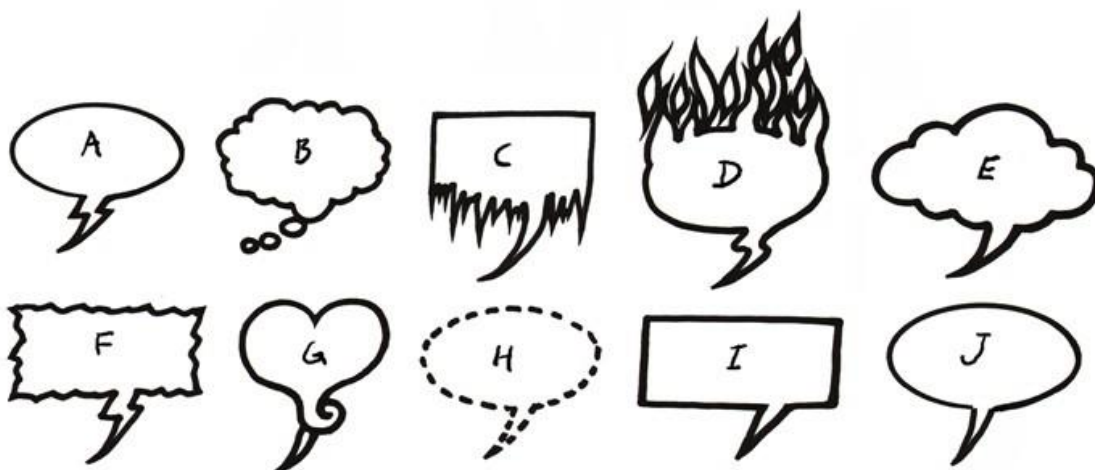
Stripfiguren

Warming up

Mijn stripheld

Stripboek

Introductie

De leerlingen maken een stripverhaal waarin ze leren emoties, gezichtsuitdrukkingen, geluiden en bewegingen weer te geven en een verhaal te vertellen met een kop en een staart. Bij stripverhalen gaat het om het vertellen van een verhaal (of grapje) door middel van beeld. Dit kan met veel beeld en weinig woorden, of juist andersom.

Oriënteren

Stripverhalen

5 minuten

Opdracht

Analyseren van stripverhalen.

Laat de leerlingen gedurende het gesprek enkele voorbeelden van stripboeken en/of stripfiguren zien. Stel vragen als: Wie leest er wel eens een stripverhaal? Welke? Zijn dat spannende, vrolijke of grappige stripverhalen? Welke stripboeken en stripfiguren ken je (nog meer)? Wat is eigenlijk een stripverhaal en waaraan herken je een stripverhaal? Wat is het verschil tussen een prentenboek en een stripboek? Hoe weet je of de stripfiguur praat, denkt of slaapt? Hoe zie je of een stripfiguur boos, vrolijk of verdrietig is? Let op de stand van ogen, wenkbrauwen en de mond, hieraan kun je zien welke emotie uitgedrukt wordt. Hoe worden geluiden en bewegingen weergegeven in stripverhalen? Ken je ook helden uit strips? Wanneer is iemand eigenlijk een held?

Reflecteren

Wie heeft er zelf wel eens een stripverhaal gemaakt? Wat lijkt je moeilijk, leuk, makkelijk bij het maken van een stripverhaal? Kan een plaatje zonder woorden hetzelfde vertellen als een plaatje met tekst?

Onderzoeken

Warming-up

15 minuten

Opdracht

De leerlingen tekenen in 1 minuut een gezicht of stripfiguurtje dat een bepaalde emotie heeft.

Leg ze uit dat stripfiguren zijn opgebouwd uit basisvormen: rechthoeken, driehoeken, rondjes, cilinders.

Zo is SpongeBob een rechthoekig figuur en heeft Superman vaak een driehoek als bovenlijf.

- Geef de leerlingen de volgende opdrachten:
- De leerlingen tekenen op een A4-vel (zorg dat ze niet te klein tekenen). Noem een bepaalde emotie (boos, verliefd, verdrietig etc.). Ze hebben nu maximaal een minuut de tijd om een stripfiguur (mag ook alleen het hoofd van een stripfiguur zijn) met deze emotie te tekenen. Geef ze daarna een andere emotie. Doe dit een aantal minuten.
- Laat ze nu iedere minuut een figuur tekenen die staat, zit, rent, valt, op zijn hoofd staat etc. Denk aan de verhoudingen. Laat eventueel een mede-leerling de houding aannemen zodat ze kunnen zien hoe de verhoudingen van het lichaam zijn.
- Laat ze twee figuren tekenen met tekstballonnetjes erbij waarin ze een gesprekje weergeven tussen de twee figuren.
- Laat ze verschillende geluiden tekenen. Hoe harder het geluid, hoe groter en vetter de letters zijn.

Reflecteren

Wat vind je moeilijk en wat makkelijk om te tekenen? Waar ga je extra op letten bij het maken van je strip?

Opdracht

De leerlingen maken hun eigen stripverhaal over een superheld. Laat ze ook nadenken over de omgeving waarin deze superheld zich bevindt. Is de held boven water of onder water, kan die vliegen? Heeft zij superkracht of kan hij van vorm veranderen? Is de held gevaarlijk voor mensen of is die juist een vriendin, vriend of helper?

- Vertel ze dat een stripverhaal bestaat uit een begin, midden en einde, waarbij het einde de clou vertelt (de grap dus eigenlijk).

Geef de leerlingen de volgende opdrachten:

- Verzin een kort verhaaltje in minimaal drie en maximaal zes vakjes. Ze kunnen een A4'tje in de lengte dubbelvouwen en daarna nog twee keer vouwen om vakjes te maken. Maar kan ook met liniaal en potlood.
- Laat de leerlingen vervolgens nadenken hoe ze het best het verhaal kunnen overbrengen. Willen ze de tekst in een wolkje schrijven? Moet er veel of weinig tekst in de strip? Worden het veel of weinig plaatjes? Gebruiken ze kleur of alleen zwart/wit?
- Nu gaan ze het verhaaltje schetsen met potlood. Als de strip klaar is kunnen ze het inkleuren.
- Laat ze ook nadenken over beweging, geluid en het gebruik van de verschillende ballonnetjes.
- Laat ze bij het gebruik van tekstballonnetjes, eerst de tekst schrijven en dan pas het ballonnetje erom heen zetten. Zo weet je zeker dat de tekst in het ballonnetje past.
- Tot slot gaan ze alles met een zwarte fineliner omtrekken.
- Vergeet de titel niet!

Reflecteren

Is je verhaal duidelijk verbeeld? Wat zou je de volgende keer anders doen? Heb je gekozen voor een grappige of serieuze strip? Komt dat goed tot uiting in je strip? Heb je nog gelet op lichaamsvormen en verhoudingen?

Opdracht

Leg alle stripverhalen bij elkaar en bespreek samen wat ze gemaakt hebben. Je kunt ze eventueel bundelen tot een boek.

Reflecteren

Zijn de stripverhalen goed te volgen? Waar is duidelijk een hard en zacht geluid te zien? En waar beweging? Gaat jouw strip over zelfbedachte of bestaande superhelden? Heeft iemand een nieuwe manier bedacht voor het afbeelden van een geluid?

Aanvullende suggesties

Na deze les kun je de leerlingen laten kennis maken met het werk van Keith Haring. Hij maakte Pop-art schilderijen waarbij een groot beeld geschilderd werd dat afkomstig was uit de stripcultuur.

De leerlingen kunnen een plaatje uit hun strip kiezen, het plaatje dat het meest vertelt, en deze op een A4-vel groot na te tekenen. Laat ze nadenken waarom ze voor dit beeld kiezen en hoe het beeld nog sterker wordt door bepaalde delen eruit te laten of juist toe te voegen.

2 Superhelden: Gemaskerde held

Groep 5, lessenreeks 'basis', les 2

Lesdoel

- De leerlingen leren vorm, kleur en textuur toepassen.
- De leerlingen bekijken en bespreken maskers uit verschillende culturen.
- De leerlingen werken met oliepastelkrijt en geven met kleur en vorm de emotie weergeeft.

Benodigde materialen

- A4-papier
- Zacht oliepastelkrijt
- Stevig tekenpapier A3-formaat

Opdrachten

Maskers

Kleurenpracht

Gemaskerde held

Superheldenparade

Introductie

De leerlingen maken een masker voor een zelfbedachte superheld. Ze bedenken een held zoals ze zelf zouden willen zijn en beschrijven diens krachten en karaktertrekken. Het masker wordt gemaakt van oliepastelkrijt, waarbij ze met kleur en vorm de karaktertrekken en emotie van hun superheld weergeven.

Oriënteren**Maskerade****5 minuten****Opdracht**

Vertel de leerlingen over maskers. Maskers worden al eeuwenlang gedragen in allerlei culturen en hebben vaak een speciale betekenis. Ze moeten bijvoorbeeld anderen afschrikken of juist heel grappig zijn, ze moeten je onherkenbaar maken of zijn heel feestelijk.

Stel vragen als: Heb je wel eens een masker opgedaan? En hoe voelde dat? Voelde je je ineens een heel ander iemand?

Laat verschillende soorten maskers zien en bespreek ze. Vertelt het masker een bepaalde boodschap? Is het enkel voor de sier? Waarom denk je dat? Waarom dragen mensen maskers? Komen maskers voor in alle landen of alleen in Nederland, waaraan zie je dat? Noem een voorbeeld. Ook superhelden dragen vaak een masker. Waarom zouden ze dat doen? Wat is de rol van hun masker? Welke kleuren hebben de maskers van superhelden vaak? Waarom zou dat zijn?

Reflecteren

Wat vind je van de maskers? Zijn ze vrolijk of eng? Hoe komt dat (kleur, vorm, materiaalgebruik)? Welke superhelden ken je met een masker op? Waarom hebben superhelden een masker op?

Onderzoeken**Kleurenpracht****15 minuten****Opdracht**

Geef de leerlingen de volgende opdrachten:

- Verdeel je A4-tje in zes vakken. In elke vak oefen je met onderstaande oefeningen.
- Oefen met het krijt hoe je dunne en dikke lijnen maakt.
- Oefen met texturen door het zetten van stipjes, streepjes, rondjes etc.
- Maak vette en meer doorzichtige vlakken door harder of zachter op het krijt te drukken.
- Arceer door meerdere streepjes over elkaar te tekenen. Hoe meer streepjes over elkaar of dichter tegen elkaar aan, hoe donkerder het vlak wordt.
- Arceer door verschillende kleuren over elkaar te tekenen. Welke kleurencombinatie vind je gelukt?
- Voor je superheldenmasker ga je straks kleuren kiezen. Oefen vast welke kleurencombinatie voor jou passen bij een superheld.

Reflecteren

Waarom vind je bepaalde kleuren eng of vrolijk? Vinden alle leerlingen dezelfde kleuren eng of vrolijk?

Uitvoeren**Gemaskerde held****30 minuten****Opdracht**

Stel vragen aan de leerlingen: Wat voor held zou je willen zijn? Is jouw held heel stoer of is het een held op sokken? Heeft zij, hij of die een enge grimas of juist een traan? Voor je held maak je een masker dat precies uitdrukt wie jouw held is en waar je held voor staat.

Geef de leerlingen de volgende opdrachten:

- Ontwerp en teken een masker voor jouw superheld met oliepastel op papier.
- Probeer eerst op een kladpapiertje verschillende maskervormen uit en kijk welke je vorm je het beste vindt passen bij jouw held.
- Je mag geen bekende vorm gebruiken maar wees creatief en bedenk je eigen vorm masker.

- Maak er bijvoorbeeld vlammen aan of horens of bedenk andere (dier)elementen om je masker bijzonder te maken.
- Teken het masker met oliepastel en kleur het ook met oliepastel in.
- Gebruik kleuren die passen bij het karakter en de emotie van jouw superheld.
- Denk dus goed na over de kleuren die het masker krijgt.

Reflecteren

Heb je de juiste kleuren gekozen voor de emotie die je wilt laten zien? Past het masker bij het karakter van jouw superheld? En denk aan de stand van de mondhoeken, kijkt het masker vrolijk of boos? Wat vind je goed aan de vorm van het masker? Wat zou je liever anders gedaan hebben? Welke vorm heeft je masker? En waarom? Heb je er speciale elementen (horens, oren etc.) aan toegevoegd? Zegt de vorm van het masker iets over je held?

Evalueren

Superheldenparade

10 minuten

Opdracht

Bespreek klassikaal de maskers. Wie heeft er een heel stoer masker van gemaakt en waaraan kan je dat zien? Welk masker is heel grappig en waarom? Is er ook een droevig masker bij?

Reflecteren

Als je jouw masker op zou zetten, zou je je dan een superheld voelen? Welke eigenschappen heeft jouw superheld en zie je die terug in het masker? Hoe?

Aanvullende suggesties

Een voorjaarsmasker ziet er heel anders uit dan een herfstmasker, zoals je heel goed kan zien aan het werk van Guiseppe Arcimboldo. Deze kunstenaar maakte portretten die zijn opgebouwd uit fruit en groente. Ook leuk als inspiratie voor de leerlingen om met groente en fruit hun maskers te maken. In plaats van oliepastelkrijtjes kunnen de leerlingen ook plaatjes uit tijdschriften knippen en hiermee hun masker beplakken.

3 Superhelden: Strak pak

Groep 5, lessenreeks 'basis', les 3

Lesdoel

- De leerlingen construeren een heldenkostuum in kleur, vorm en textuur van verschillende materialen.
- De leerlingen knippen vormen van textiel en rijgen lapjes textiel vast op een ondergrond.
- De leerlingen vlechten, omwikkelen en knopen met draden en stroken van textiel.
- De leerlingen geven betekenis aan de kleding en de rol van de held.

Benodigde materialen

- Petflesjes met bodempje zand
- Nylon kniekousjes
- Elastiekjes
- Veel knopspelden
- (Stof)scharen
- Lapjes (ca 15 x 15 cm) in verschillende kleuren, materialen en texturen (glad, grof, soepel, stevig, vilt, tule, katoen, zijde etc.)
- Wol en katoen
- Kurken
- Satéprikkers
- Keukenmesjes

Opdrachten

Modehelden

Lapjes, lapjes, lapjes

Heldenkostuum

Modeshow

Introductie

De leerlingen gebruiken een petflesje als mal en ontwerpen hun eigen superheldenpak. Door verschillende soorten stof te gebruiken leren ze de eigenschappen en texturen van stoffen kennen. Zo geven ze betekenis via de ontworpen kleding aan het karakter van hun superheld.

Oriënteren

Modehelden

5 minuten

Opdracht

Bespreek kleding en kostuums met de leerlingen.

Mensen bedekken hun lichaam met kleding als bescherming tegen kou of warmte. Of omdat ze zich er fijn in voelen. Ook kunnen ze kanten benadrukken of kanten verdoezelen. Superhelden dragen vaak strakke pakken. Waarom zou dat zijn?

Bekijk de afbeeldingen van Alexander McQueen en Bas Kosters. Wat valt op aan deze kostuums? Welke kleuren spreken je aan en waarom?

Reflecteren

Wat wordt bij de verschillende kledingontwerpen versterkt aan het lichaam? Wat voor verrassende dingen hebben de ontwerpers verzonnen? Wat vind je van de lijnen die zijn gebruikt?

Onderzoeken

Lapjes, lapjes, lapjes

15 minuten

Opdracht

Geef de leerlingen de volgende opdrachten:

- Kies een paar lapjes of stofjes die mooi bij elkaar passen en knip er kleine stukjes van.
- Maak ze met spelden aan elkaar. Spelden met een knopspeld doe je door de punt vanaf de voorkant door het lapje te steken, of door meerdere lagen textiel heen. Steek een paar millimeter verder de punt door de lapjes heen, vanaf de achterkant weer naar voren. Het zit nu vast, maar pas op, de scherpe punt zit boven. Dus wees voorzichtig met een volgende speld en lapje.
- Probeer uit hoe je met knopspelden plooiën of rimpels kunt maken in een lapje stof.
- Bind met een stukje draad een lapje tot een rokje of mantel om een potlood.
- Probeer hoe je een iets voor op je hoofd kunt vouwen en spelden of binden.

Reflecteren

Hoe is het om stof te knippen? Gaat het met een papierschaartje? Hoe merk je of een schaar te bot is voor stof? Wat vond je van het spelden van de stof? Welke stof kun je goed rimpelen? Waarom is dat denk je?

Uitvoeren

Heldenkostuum

30 minuten

Opdracht

Vertel de leerlingen dat echte ontwerpers niet altijd alleen werken met potlood en papier, maar ook direct ontwerpen met stof op het lichaam, dat noem je: moulage.

Kleed een petflesje aan met verschillende lapjes stof, vilt etc., zodat je kunt zien wat jouw superheld voorstelt. Bedenk wat de sterke punten en/of krachten van jouw superheld zijn. Welke superkrachten heeft jouw held en hoe laat je dat zien in de kleding.

Geef de leerlingen de volgende opdrachten:

- Bind eerst een dun nylonkousje over je petflesje, hierop kun je de lapjes gemakkelijk spelden.
- Waar de dop zat, komt het hoofdje. Maak een kurk vast in de opening van je flesje, maak het eventueel dikker met een stukje textiel, zoals de rand van het nylonkousje.
- Kies nu de lappen en kleed het flesje in lagen aan: je kunt geen ingewikkelde dingen maken als broeken en bloezen en jurkjes met lijfjes en ook geen mouwen en armen en handjes. Maar je laat het lijken alsof je petfles (jouw superheld) gekleed is in een superheldenkostuum door vanaf de hals tot aan de voet van je flesje, een onder- en een bovenlaag te maken. Zo kun je een mantel maken, die bijvoorbeeld open is aan de voorzijde. Je kunt er zelfs met een plooi een soort arm van vouwen en vastspelden.
- Je kunt in je flesje gaatjes (laten) snijden en daardoorheen een lange prikker steken die je ergens voor gaat gebruiken in het kostuum.
- Maak ook iets voor op het hoofd en eventueel een attribuut zoals een lichtzwaard, helikopterhoed etc.

- Je kunt de kleding versieren.
- Teken met fineliner een gezichtje op je kurk.

Reflecteren

Wat voor soorten textiel heb je gebruikt? Welke textuur, hoe voelt de stof? Wat voor kleuren? Wat doe je met iets voor op het hoofd of met haar? Is het duidelijk welke superkracht jouw held heeft? Waaraan zie je dat? Wat vond je lastig? Hoe heb je dit opgelost?

Evalueren

Modeshow

10 minuten

Opdracht

Zet de helden bij elkaar op een tafel. Vergelijk de verschillende kostuums. Wat valt jullie op? Is je kostuum geslaagd? Zijn er ook attributen gemaakt?

Reflecteren

Wat vind je geslaagd? Wat vond je lastig? Vond je het leuk om te doen? Wat heb je geleerd? Waarin lijkt je manier van werken op die van de kledingontwerpers?

Aanvullende suggesties

- Zorg voor een verzameldoos met lappen die vaker gebruikt kunnen worden. Zorg voor een goede stofschaar. Knip voor de lessen lapjes in handzaam formaat.
- Voer de opdracht uit met vloeipapier. Er mag gescheurd, gefrommeld, gerold, gevouwen, geplooid worden. Alleen knippen van een model is ongewenst, het belemmert een vrije vormgeving. Hechten kan met spelden. Papieren plakband is eventueel mogelijk, maar maakt veranderen moeilijk, omdat bij het weghalen daarvan het vloeipapier scheurt.
- Met krantenpapier (minder soepel te vervormen, maar iets sterker, ziet er ook heel spannend uit).

4 Superhelden: De lucht in vliegen

Groep 5, lessenreeks 'basis', les 4

Lesdoel

- De leerlingen leren een ruimtelijk object van constructiemateriaal maken met stevige, flexibele en beweeglijke verbindingen en transparante, kleurige vlakken.
- De leerlingen werken met zwaartekracht en lichtheid, in vorm en kleur.

Benodigde materialen

- Satéprikkers
- Elastiekjes
- Stukjes vliegerpapier in diverse kleuren
- Lijm

Opdrachten

Geveugelde kunst

Constructie

Supervliegmachine

Kunst en vliegwerk

Introductie

De leerlingen creëren hun eigen supervliegmachine door het construeren van een hangend object met transparante en gekleurde vlakken, die kunnen bewegen. Ze kijken naar het werk van alleskunner Leonardo da Vinci die verschillende ontwerpen maakte omdat hij de mens wilde laten vliegen.

Oriënteren

Geveugelde kunst

5 minuten

Opdracht

Vertel de leerlingen over Leonardo da Vinci (1452-1519). Hij was schilder, beeldhouwer, architect, wetenschapper en uitvinder. En hij was zijn tijd ver vooruit, dus eigenlijk was hij een echte superheld! Zijn leven lang heeft hij geprobeerd om de mens te laten vliegen en daarom onderzocht hij jarenlang hoe vogels vliegen. Vliegen was zijn grote obsessie. Hij maakte tekeningen van vliegtuigen, helikopters en parachutes. Hij heeft zelfs een deltavlieger ontworpen. Jammer genoeg was de techniek in die tijd nog niet zover om die dingen ook echt te maken. Hij maakte als eerste mens ooit tekeningen van auto's en fietsen. Uitvindingen van hem die toen wel gemaakt zijn: ladders, bruggen, gepantserde wagens en kanonnen op wielen. Veel van zijn uitvindingen waren heel bijzonder voor zijn tijd.

Bekijk de vliegontwerpen van Leonardo da Vinci en bespreek ze. Op internet vind je voorbeelden van zijn ontwerpen. Waarom zouden ze kunnen vliegen?

Zijn het zware of lichte ontwerpen? Waarom denk je dat? Welke vormen heeft Leonardo gebruikt in zijn vliegontwerpen? Zoek op internet afbeeldingen van paragliders, luchtballon, kitesurfers etc. Bespreek deze met de leerlingen.

Reflecteren

Heb je wel eens gevliegerd? Heb je weleens naar paragliders, kitesurfers, een luchtballon/zeppelin gezien? Hoe blijven deze in de lucht? Hoe kan je zelf als superheld vliegen? Wat heb je daarvoor nodig?

Onderzoeken

Constructie

15 minuten

Opdracht

Geef de leerlingen de volgende opdrachten:

- Onderzoek hoe je met een elastiekje twee prikkers kunt verbinden. Probeer het in het midden en bij de uiteinden.
- Onderzoek hoe je een 'ketting' van meerdere prikkertjes aan elkaar kunt maken (door steeds het eind van een prikker aan het begin van vorige prikker te verbinden).
- Onderzoek hoe je daarmee de constructie kunt laten bewegen op de scharnierpunten.
- Onderzoek hoe je een driehoek of vierkant kunt maken met satéprikkers, of een ruimtelijke vorm zoals een piramide, of iets vogelachtigs.
- Kun je er nog een extra stokje tussen wringen? Hoeveel kan je er bij elkaar binden?

Reflecteren

Hoe blijven de elastiekjes zitten? Wat voor platte vorm kan je maken? Hoe blijft een vlakke vorm stevig? Wat kun je doen met meerdere platte vormen? Wat ziet er spannend uit?

Uitvoeren

Supervliegmachine

30 minuten

Opdracht

Geef de leerlingen de volgende opdracht

Maak een spannende, ruimtelijke vorm van satéprikkers verbonden door elastiekjes waarmee je als superheld de lucht in zou kunnen. Maak kleine of juist reusachtige vleugels en beplak deze met papier.

- Er mogen meerdere vlakken in voorkomen (minstens één) en 'kettingen' van stokjes die scharnieren.
- Ze mogen de werkjes uit het onderzoek erin verwerken.
- Als de constructie 'werkt', kunnen er stroken vliegerpapier op de vlakken gespannen en geplakt worden. Het is mooi om verschillende kleuren te combineren en eventueel over elkaar heen te plakken. Het papier plak je door de hele strook papier met lijm in te smeren en om de stokjes naar achteren te vouwen zodat je papier op papier vastplakt.
- Verzin een goede naam voor je vliegmachine.

Reflecteren

Wat heb je gemaakt? Wat voor vlakken maak je en hoeveel? Wat voor ruimtelijke vorm heeft jouw machine? Welke kleur(en) vliegerpapier gebruik je? Waarom heb je voor deze kleur(en) gekozen?

Evalueren

Kunst en vliegwerk

5 minuten

Opdracht

Maak draadjes aan de werken en hang ze op. Bekijk samen de vliegmachines

Hoe bewegen ze? Welke vormen zijn er gebruikt? Wat zie je aan de kleuren als het licht erdoor schijnt?

Reflecteren

Is het gelukt wat je wilde maken? Wat vond je lastig? Wat heb je ontdekt?

Aanvullende suggesties

Je kunt mobiles maken zoals Alexander Calder, waarbij je een stemming, emotie of karakter laat verbeelden. Gebruik dunne metalen kleerhangers (stomerij), visdraad, materiaal om vlakjes te maken (dekseltjes, cd's, beschilderd karton, vormen of figuurtjes van dun ijzerdraad etc.). Belangrijk bij een mobiel is dat het goed in evenwicht is.

Colofon

De leerlijn beeld is ontwikkeld door Cultuur en Techniek op School.

Neem bij vragen contact op via info@cultuurentechiekopschool.nl

Voor meer informatie: www.cultuurentechiekopschool.nl
of mail naar: info@cultuurentechiekopschool.nl

Versie 1.0 - oktober 2020